

Handläggare
Fredrik Karlsson
Telefon: 08-508 20 888

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd
2021-06-24

Månadsrapport maj 2021

Förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport maj 2021 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd inklusive bilagor.

Sammanfattning

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott efter resultatöverföringar om 11,3 mnkr. Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott 21,6 mnkr. Överskottet i prognosen förklaras främst av att reglerna för statsbidrag generalschablon ändrats inför 2021. De nya reglerna innebär att medel förvaltningen fonderade sedan två år tillbaka måste bokföras som intäkter 2021. Om intäkterna inte motsvaras av ökade kostnader redovisas detta som ett positivt resultat i prognosen under verksamhetsområde Nämnd och administration.

Osäkerhetsfaktorer finns fortsatt med bakgrund utav pandemin. Det gäller främst äldreomsorgen samt tilldelning av statsbidrag. Förvaltningen följer ekonomins utveckling inom varje verksamhetsområde noga.

Bakgrund

I enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar för budgetuppföljning ska respektive nämnd löpande upprätta månadsprognoser med prognos på helårsutfall för att vara kontinuerligt uppdaterad om ekonomins och verksamhetens utveckling. Månadsvisa ekonomiska prognoser för utfallet per februari, mars, april (tartialrapport 1), maj, juli, augusti (tartialrapport 2), september, oktober och november redovisas till kommunstyrelsens förvaltning stadsledningskontoret.

Förvaltningens ekonomienhet handlägger ärendet som godkänns utav stadsdelsdirektör och nämnd innan det inrapporteras till stadsledningskontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Ekonomienheten inom Administrativa avdelningen i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Ärendet

Månadsprognos för maj månad följer budgetföljsamheten på övergripande nämndnivå, avdelningsnivå samt enhetsnivå.

Prognosen följer upp hur resultatenhetens budgetföljsamhet påverkar resultatfonder.

Vidare följer månadsprognosen upp hur verksamhetsförändringar prognostiseras påverka budgetföljsamheten inom nämndens olika verksamhetsområden.

Synpunkter och förslag

Ekonomisk uppföljning

Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott om 21,6 mnkr och efter resultatöverföringar ett överskott om 11,3 mnkr.

Överskottet består främst utav ökad intäkt av statsbidrag generalschablon.

För investeringar prognostiseras en budget i balans.

Verksamhet, netto mnkr	Budget*	Avvikelse före res.fond	Förändr res.fond**	Avvikelse efter res.fond	Avvikelse VB 2020
Förskola	591,5	4,3	-3,9	0,4	1,0
Individ- och familjeomsorg Barn och unga	181,1	-6,9	0,0	-6,9	-4,8
Fritid och kultur	38,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Individ- och familjeomsorg Vuxna	45,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialpsykiatri	66,4	1,8	0,0	1,8	3,9
Omsorg om personer med Funktionsnedsättning	483,3	-10,0	0,0	-10,0	6,2
Arbetsmarknadsåtgärder	24,9	0,0	0,0	0,0	3,5
Ekonomiskt bistånd	161,3	-2,0	0,0	-2,0	-9,3
Äldreomsorg	762,6	6,4	-6,4	0,0	8,3
Stadsmiljö	43,0	0,0	0,0	0,0	-0,5
Nämnd och förvaltningsadministration	73,9	28,0	0,0	28,0	0,5
Summa	2 471,7	21,6	-10,3	11,3	10,5
Investeringar stadsmiljö	35,6	0,0	0,0	0,0	3,4
Investeringar maskiner och inventarier	7,9	0,0	0,0	0,0	6,2
Investeringar	43,5	0,0	0,0	0,0	9,6

*Budget inkl. förväntade prestationsjusteringar och budgetjusteringar

**(+) enheterna har underskott och hämtar från fonden, nämndens resultat ökar.

(-) enheterna har överskott och lämnar till fonden, nämndens resultat minskar.

Pandemi – Kostnader

För att ge en överblick över reella kostnader av pågående pandemi redovisas bokförda kostnader som härrör direkt till pandemin i nedan tabell. Återredovisning av uppskattade ekonomisk påverkan till följd av pandemin, exempelvis kostnadsminskningar, görs under varje verksamhetsområde i ärendet.

Pandemi jan-maj	Nämnd adm	IoF BoU	Fritid	IoF Vux	Ek bist ArbM	Soc. psyk	Funk	Stadsm iljö	Fsk	ÄO	Totalsumma, tkr
Kostnader (tkr)											
Inhyrd personal		2 778	15	11	137				512		3 452
Personalkostnader (extra personal pga Covid-19)		42	0	0	652	79	2 227		2 659	5 460	11 119
Övriga kostnader (ex arbetskläder, kost, transporter, lokaler, inventarier)	32	11	-2	0	0		19	31	133	42	266
Summa kostnader	32	2 830	13	11	789	79	2 246	31	3 304	5 503	14 838

Pandemi - Statsbidrag januari-maj

STATSBIDRAG - PANDEMIN		Mnkr
Tilldelat statsbidrag	Ersättning kostnad sjukfrånvaro (högkostnadsskydd 2021 för höga sjuklönekostnader för januari-juli).	
högkostnadsskydd period jan-maj	Omfattning av tilldelning till förvaltningarna redovisas av stadsledningskontoret månatligen. Utbetalning till förvaltning sker retroaktivt - Generellt statsbidrag!	14,5
Summering		14,5

Uppföljning av driftbudget

Förskola

Förskolan prognostiserar ett överskott om 4,3 mnkr före resultatöverföring och ett överskott om 0,4 mnkr efter resultatöverföringar.

Utförare - Resultatenheter

Resultatenheterna prognostiserar överskott om 3,9 mnkr. Överskottet beror främst på lägre kostnader för extrapersonal vid ordinarie personals sjukfrånvaro. Det beror i sin tur på färre antal närvarande barn i verksamheten under våren till följd av pandemin. Statsbidragen täcker i stor utsträckning kostnader för hög sjukfrånvaro under perioden med pandemin. Prognosen för hösten är osäker på grund av osäker prognos för barnantalet under sommarmånaderna in i augusti.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,8 mnkr.

Nyckeltal	<i>Snitt 2020</i>	<i>Maj 2020</i>	<i>Maj 2021</i>
Antal barn	3 705	3 859	3 835
Antal avdelningar	234	239	236
Snitt barngrupp	15,8	16,1	16,3
Antal barn/anställd	5,0	5,1	5,1
Andel legitimerade förskollärare %	33,5%	33,3%	34,3%

IOF Barn och unga

IOF Barn och unga prognostiserar ett underskott om 6,9 mnkr jämfört med budget.

Verksamheten arbetar löpande med att hitta möjligheter som leder till minskade placeringskostnader. Inflödet av anmälningar som resulterar i utredningar har ökat de senaste åren och är fortsatt högt. Flera utredningar leder även vidare till insatser i form av placeringar, vilket resulterar i höga placeringskostnader.

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institution är fortsatt höga, och har i majprognosen ökat jämfört med föregående månad. Även kostnaderna för placeringar på HVB-hem har ökat jämfört med föregående prognos. Kostnaderna för jourhem och stödboende är fortsatt höga, och även där är det en viss ökning i majprognosen jämfört med föregående månads prognos.

Kostnaderna för arvoderade familjehem är fortsatt höga, men ökar inte i samma utsträckning. Det beror delvis på att det är fortsatt svårt att rekrytera familjehem. Det medför i sin tur att barn antingen blir kvar i jourhem längre än önskvärt, eller att placeringar i externa familjehem ökar. Kostnaderna för externa familjehem har ökat i majprognosen, jämfört med tidigare månader. Det finns en oro för att denna situation ska fortsätta, vilket är kostnadsdrivande. Det är betydligt färre ensamkommande barn (EKB) jämfört med förra året och verksamheten har lägre kostnader för den målgruppen. Det innebär också lägre intäkter från Migrationsverket. Intäkterna från Migrationsverket täcker kostnaderna för ensamkommande barn.

Förvaltningen följer noggrant utvecklingen av pandemin och dess påverkan på verksamheten och ekonomin. Hittills har ökade kostnader främst varit relaterade till extra utgifter för inhyrd personal från bemanningsföretag för att täcka upp för sjukfrånvaro. Förvaltningens bedömning är att det finns risk för ökat våld i nära relationer under pandemin men att eventuella ekonomiska effekter av detta är svårt att urskilja.

Fritid och kultur

Fritid och kultur prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Förvaltningen följer noga hur pandemin påverkar verksamheterna och om eventuella omfördelningar mellan verksamheter eller områden behöver göras och hur ekonomin i så fall påverkas.

IOF Vuxna

IOF Vuxna prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar. Det möjliggörs bland annat genom att i hög grad använda mindre kostsamma försöks- och träningslägenheter i förvaltningens regi.

Förvaltningen följer noggrant utvecklingen av pandemin och dess påverkan på verksamheten samt eventuella följdverkningar på ekonomin. Förvaltningens bedömning är att det finns risk för ökat våld i nära relationer under pandemin men att eventuella ekonomiska effekter av detta är svåra att urskilja.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatri prognostiserar ett överskott om 1,8 mnkr jämfört med budget.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett överskott om 1,8 mnkr som beror på lägre kostnader för beviljade insatser. Beställaravdelningen arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden.

Utförare

Utförarenheten prognostiserar ett kostnadsutfall i nivå med budget. Enheten arbetar med kostnadsmedvetenhet och ser kontinuerligt över sina kostnader. Resultatenheten undersöker möjligheter att

kostnadseffektivisera verksamheterna med möjligheten att byta lokaler när hyreskontakt löper ut.

Prognoser kan komma att förändras beroende på hur den pågående pandemin utvecklas och påverkar verksamheterna.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Funktionsnedsättning prognostiserar ett underskott om 10,0 mnkr jämfört med budget.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett underskott om 10,0 mnkr. Underskottet beror främst på ökade kostnader för placeringar jämfört med planeringsnivåer enligt budget. Verksamheten följer löpande upp kostnadsutvecklingen för att identifiera åtgärder. Det finns en handlingsplan med utgångspunkt från rättssäkerhet och ekonomi som enheten arbetar efter.

Verksamheten arbetar kontinuerligt med att öka kostnadsmedvetenheten vid handläggning av ärenden, liksom med att minska kostsamma placeringar. Under 2020 nedförhandlades flera dygnspriser för boenden utanför LOV.

Prognosen kan komma att förändras beroende på hur den pågående pandemin utvecklas och påverkar verksamheterna.

Prestationsförändringar och särskild redovisning har beaktats i månadsprognosen.

Utförare

Utförarenheterna prognostiserar ett kostnadsutfall i nivå med budget.

Arbetsmarknadsåtgärder

Arbetsmarknad prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Förvaltningen arbetar fortsatt intensivt med att i så hög utsträckning som möjligt erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, såsom visstidsanställningar, arbetsträning och OSA-platser. Syftet är att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar att personer riskerar att fastna i långvarig arbetslöshet och i förlängningen även riskera ett långvarigt bidragsberoende.

Prognosen kan komma att förändras beroende på hur den pågående pandemin utvecklas och påverkar verksamheterna.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd prognostiserar ett underskott om 2 mnkr jämfört med budget.

Underskottet beror dels på en prognos att nuvarande höga nivå på antal bidragshushåll ligger kvar året ut, dels på lägre intäkter än budgeterat. Vad gäller intäkterna är det både färre felaktiga utbetalningar (FUT) och färre intäkter från försäkringskassan. Det i sin tur har att göra med att målgruppen för ekonomiskt bistånd är delvis förändrad på grund av pandemin. Prognosen för såväl utbetalt bistånd som handläggning förutsätter även fortsatt användning av generalschablon utöver tilldelad budget, för bidragshushåll i denna målgrupp.

Prognosen för utbetalt bistånd är mycket svårbedömd och osäkerhetsfaktorn mycket hög, då pandemins utveckling samt de samhälleliga konsekvenserna av pandemin är mycket osäkra. Förvaltningen följer utvecklingen noggrant.

Tabellen nedan visar utvecklingen under årets fem första månader jämfört med genomsnitt tidigare år samt även ett genomsnitt för maj-december 2020. Ökningen av antal bidragshushåll under pandemins första skede avstannade under hösten 2020 och snittet för de fem första månaderna 2021 ligger på ungefär samma nivå som hösten 2020. Nivån är fortsatt hög. Medelbidraget per hushåll är dock högre 2021 än 2020, liksom även utbetalt bistånd i kronor.

De pandemirelaterade nyttillkomna ärendena under 2020 var 110, men ökningen av det totala antalet bidragshushåll motverkades av att antal ungdomar under 25 år minskade med 39 under 2020 (från 125 i januari 2020 till 86 i december 2020). En stor del av den minskningen stod nyanlända för, där övergång till studier med studiemedel var den vanligaste orsaken.

Ekonomiskt bistånd	Snitt 2019	Snitt 2020	snitt maj-dec 2020	Jan	Feb	Mars	April	Maj prel
Antal bidragshushåll	1 102	1 137	1 151	1 131	1 149	1 145	1 165	1 128
Antal ungdomar <25 år	136	108	106	83	80	84	86	77
Utbetalt bidrag, mnkr	10,86	11,43	11,55	11,52	11,61	11,91	12,22	11,25
Utbetalt bidrag för boende, mnkr	0,49	0,61	0,64	0,89	0,78	0,84	0,85	0,63
Medelbidrag, kronor	9 850	10 051	10 035	10 184	10 108	10 399	10 486	9 976

Statistik från Sweco (paraplyet)

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget efter resultatöverföring.

Före resultatöverföring är överskottet 6,4 mnkr. Resultatenheterna prognostiserar överskott och beräknar att öka sina fonder med cirka 6,4 mnkr.

Pandemin och dess effekter på verksamheten är fortsatt svåra att bedöma fullt ut. Osäkerhet finns även kring eventuell tilldelning utav extra statsbidrag riktat mot äldreomsorgen under året. 2021 måste äldreomsorgen även hantera mycket höga kostnader för tomgångshyror och övertalig personal. Det beror på flera stora verksamhetsomstruktureringar under 2020 samt stängning av två särskilda boenden. Det kräver anpassningar för att hålla äldreomsorgens budget. Personal från avvecklad verksamhet och personal som stannar kvar efter att verksamhet har upphandlats har integrerats i övrig ordinarie verksamhet. En del av kostnaderna för personalöverkapacitet finansieras med en central budgetreserv på avdelningsnivå om 8,0 mnkr.

Äldreomsorgen har tilldelats extra medel för omstruktureringskostnader om 27,9 mnkr. Beloppet motsvarar sökta medel för verksamhetslokalers och lägenheters tomgångshyror.

Beställarenheten

Beställarenheten bedöms hålla sin budget. En jämförelse mellan budgeten och utfallet av insatser t.o.m. maj visar att den budgeterade nivån håller, utom för hemtjänstinsatser i ordinärt boende. Utförda hemtjänsttimmarna i snitt per månad har ökat något (0,6 procent) jämfört med andra halvåret 2020. Både efterfrågan på vård- och omsorgsboende och hemtjänst förväntas öka efter Covid-19 vaccinering. Det finns dock kvar osäkerhet kring pandemins effekt på äldreomsorgen resten av året.

Tabell över beställarenhetens budget och utfall av insatser

Nyckeltal	Snitt 2020	Budget 2021	Snitt jan-maj
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	472	472	473
Servicehus, antal månadspersoner	177	146	142
Hemtjänst, utförda dagtimmar	40 126	37 385	40 631

I beställarens budget ingår särskilda boendens hyror och avgifter. mnkr för år 2021.

I år har stängning slutförts av:

- **Mårtensgården vård- och omsorgsboende/Vardaga AB**

- 45 lägenheter i förtid
- **Enskededalens servicehus**
 - 166 lägenheter
- **Tussmötegården vård och omsorgsboende Vardaga Silverhemmen AB**
 - 9 lägenheter

Nettokostnader för lokaler ökar när behovet av äldreboende har minskat vilket leder att tomgångshyror ökar kraftigt till cirka 32,0 mkr i år. Tilldelade extra omstruktureringsmedel för tomgångshyror täcker 87,2 procent av de prognostiserade kostnaderna.

Utförarenheterna

Utförarenheterna sammantaget visar underskott. Resultatenheter prognostiserar att öka sina fonder med cirka 6,4 mnkr.

Underskotten beror främst på att anställda från avvecklade eller upphandlade verksamheter finns kvar i förvaltningen. Hanteringen av överanställningar har under pandemin kunnat hanteras delvis genom att verksamheten krävt en viss förstärkning samt att utförarna har kunnat organisera förstärkningsteam och kohortvård med erfaren månadsanställd personal. Behovet av att ta in timvikarier, vid till exempel sjukfrånvaro eller semester, beräknas även minska framöver.

Överskott inom resultatenheter beror främst på tillskott av statsbidrag samt olika stimulansmedel från främst äldrenämnden. Hemtjänstutförare i egen regi har också utfört 91,1 procent av de biståndsbedömda timmarna hittills i år, vilket är 2,2 procent mer än hela förra året.

Särskilda boende är färre jämfört med förra året. Efter stängning av flera särskilda boende och övergången till privat regi av Tussmötegården finns två servicehus och två vård- och omsorgsboende kvar i egen regi. Alla fyra boenden har fortfarande problem med låg beläggning vilket påverkar deras intäkter negativt. Beläggningsgraden har varit 85,0 procent på servicehusen och 87,5 procent på vård- och omsorgsboende.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Förvaltningen följer nogsamt eventuella följdverkningar på ekonomin utav pandemin. Under pågående pandemi vistas fler personer ute i stadsmiljön och det påverkar verksamheten genom att

det måste städas mer än normalt samt att det medför ett utökat slitage.

Administration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 28 mnkr jämfört med budget.

Överskottet består utav statsbidrag generalschablon utan motsvarande planerade kostnader i majprognosen. Jämfört med tertialbokslut 1 har prognostiserat överskottet minskat när planerade verksamhetsinsatser har säkerhetsställt att de kan genomföras.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport maj 2021 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd inklusive bilagor.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Bilaga

1. Bilaga med uppgifter om
 - Beviljade medel 2021
 - Sjukfrånvaro
 - Uppföljning av ekonomiskt bistånd
 - Uppföljning av antal personer i vård- och omsorgsboende
 - Uppföljning av inskrivning inom förskoleverksamheten

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2021-06-14
Anna Larsson, Avdelningschef	2021-06-11